

[Hartvig Frisch.]

Bondestand, der havde været de første til at gribe Frihedens Frugter, der havde ført den haarde Kamp, at de svigtede, da det virkelig kom til Stykke, og derved blev 1915-Grundloven behæftet med de Mangler, som vi alle kender, og som har nødvendiggjort den yderligere mangeaarige Kamp.

Den staar vi nu ved Afslutningen af, og ser vi nu tilbage paa disse langvarige Brydninger, maa man erkende, at der er sket det, at den Konservatisme, der i sin Tid klyngede sig til den privilegerede Valgret, til Mindretalsbestemmelser, til alt det, der udtrykker Mistillid til selve Demokratiet, denne Konservatisme har lært af Tiden, har forstaaet Tidens Lære og staar nu sammen med de to Partier, Radikale og Socialdemokrater, i Kampen for at gennemføre det Folkets Frihedsbrev, der nu for Alvor giver den fuldkomne lige og udelte Magt i Folkets Haand.

Jeg vil udtrykke som mit store Haab, at den danske Befolkning paa den Dag, der nu tilstunder, den 23. Maj, vil forstaa Værdien af den Frihed, der her skænkes det, kan jeg sige, gennem en Kamp, og at det samtidig maa kunne vises over for Verden, at i en urolig Tid, som det er fremhævet for, hvor der rundt om i Verden desværre er sket alt for meget, der har traadt Folkefriheden under Fod, at der i denne Tid her i Danmark kan skabes den Fuldendelse af Juni-grundlovens Aand, som det danske Folk har sukket efter, og som nu skal blive Alvor og Virkelighed.

Brøsen: Der er jo her ved Tillægsbevillingslovforslagets tredie Behandling efter Formandens Bestemmelse en Lejlighed til at fremsætte almindelige politiske Betragtninger, og der kan derfor være nogen Grund til, i alt Fald for mit Vedkommende, et Øjeblik til Indledning at dvæle ved de Valg, der blev afholdt for ikke saa længe siden.

Det er jo klart, at naar Partierne her mobiliserer og gaar ud til Valg, er de selvfølgelig alle besjælet ikke alene af Ønsket, men ogsaa af Haabet om og Troen paa, at det vil gaa deres respektive Partier godt ved det Valg, de gaar i Møde. Men Udtalelserne fra de forskellige Partier og deres ledende Mænd lyder jo alligevel altid noget forskelligt, og jeg tror ikke, at jeg over nogen Uret ved at sige, at Socialdemokratiets Ledere var meget højt oppe, inden vi gik ud til Valg. Det var jo det almindelige, man hørte fra den Side, at Socialdemokratiet her i Danmark vilde faa et mægtigt Valg ved det Valg, der blev afholdt nu for kort Tid

siden, for, som de sagde: Vi har vore Organisationer i Orden, og det vil I vel indrømme — det sagde de altsaa, naar de talte med Modstandere —, at det har vist sig ved tidligere Valg, at vi saadan omtrent ved paa Forhaand, hvilket Resultat Valget vil give. Og naturligvis kunde man ikke helt komme bort fra, at de havde nogen Ret i de Betragtninger, de gjorde gældende, i alt Fald naar man saa tilbage. Men derfor maa Skuffelsen jo ogsaa have været saa meget større, da de saa Resultatet af dette Valg, et Tab paa over 30 000 Vælgere og et Tab af 4 Mandater.

Nu er det ganske interessant at læse den socialdemokratiske Presse forud for og under Valgkampen. Jeg maa indrømme, at Socialdemokratiet har en ganske betydelig Evne til at sætte i Scene, og det efter alle Kunstens Regler. Fra det Øjeblik Statsministeren entrede sin Bil her i Hovedstaden for at begive sig ud paa sit politiske Togt Landet over, fik man Dag for Dag i Detailler at vide, hvilken enestaaende Modtagelse han fik, ja, hvilke Ovationer han blev modtaget med, hvor han i det hele taget kom frem. Det kunde i og for sig være fristende at citere, hvad Statsministerens Presseledsager meddelte Offentligheden ud over Landet om disse Møder. Disse Artikler, ja, de indeholdt, som sagt, Meddelelser om, hvorledes Statsministeren blev modtaget, og det var med Smil, og det var med Taarer, og der blev overrakt ham Blomster, hvor Toget kom frem. Jeg kan ikke sige andet, end at der over for al denne Virak var noget forfriskende i det lille Digt, som en af vore Poeter udformede om Statsministerens elleve Roser, som man antagelig husker. Han fik de ti overrakt af nogle unge Piger, og den ellefte, Selvrosen, havde han med, da han tog hjemmefra.

Jeg kan tænke mig, at saaledes som Resultatet af Valget blev, har der været lidt langt mellem Hurraraabene ved de Møder, man Valggaften holdt, efterhaanden som Valgresultaterne kom ind. Alt det, der er sket, kunde maaske medføre, at vi i Fremtiden bliver fritaget for at høre den pralende Paastand fra socialdemokratisk Side, som vi altid tidligere har hørt: Socialdemokratiet, her i Danmark i alt Fald, kan kun gaa frem, det kan ikke gaa tilbage! Nu har vi altsaa Bevis for, at det sidste er sket, og det vil saamænd ogsaa nok ske ved de kommende Valg. Faar vi et Valg til som det sidste, er jeg overbevist om, at Tiden er inde til, at de nuværende politiske Magthavere er til at faa i Tale, thi i de Kommentarer til Valgresultatet, som man kan finde, dels i Bla-